

Posudek vedoucí diplomové práce

Název diplomové práce: **Mám doma malého nejedlíka – Problémy s jídlem z pohledu matek malých dětí**

Autorka diplomové práce: **Bc. Radka Angerová**

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.

Diplomová práce se věnuje velmi specifickému a mezioborovému tématu, analyzuje problémy s orálním příjmem potravy u dětí mladších šesti let z mateřské perspektivy. Z pohledu volby tématu, i přesahu do poradenské a terapeutické praxe považuji téma za originální, zajímavé a přínosné. Právě optika rodičovského prožívání, interpretace i jednání a vztahování se k problémům dítěte může velmi pomoci ke kvalitnější intervenci. Posunutí náhledu pouze z medicínské roviny může přinést šanci na účinnější nalezení individuálního řešení pro jednotlivé dítě s poruchami příjmu potravy v raném věku. Musím ocenit, že autorka ihned v úvodu otevřeně „přiznává“ svou osobní zainteresovanost v problematice. Osobní zkušenost s fenoménem „malého nejedlíka“ ji umožnila získat velmi pestrý výzkumný vzorek i otevřenost výpovědí účastníků, na druhou stranu tato role vyžaduje velmi vysoké nároky na zachování role badatele a jeho schopnosti sebereflexe. A toto vybalancování se autorce povedlo.

Teoretická část je velmi bohatá na terminologický a diagnostický aparát. Autorka vychází zejména ze zahraničních zdrojů. Díkce má klinický, psychopatologický charakter, včetně komparativního pohledu na DSM V a MKN 10. Hloubka poznatků, nakládání s terminologií i šíře možných problémů s jídlem u malých dětí dokazuje nejen zájem studentky o téma, ale i její akademickou zralost, jak se zdroji nakládat a interpretovat je. Popis jednotlivých poruch příjmu potravy je podrobný, autorka se snaží akcentovat jednotlivá specifika poruch, včetně problémů s diagnostikou. Oceňuji také přehledné zpracování i možných terapeutických přístupů, to v českém kontextu považuji za velmi inspirativní, protože některé z uvedených metod či technik byly pro mě poměrně neznámé. Z hlediska použití bibliografických zdrojů se jedná o práci, která pracuje s rozsáhlým rejstříkem zdrojů, s převahou zahraničních zdrojů, citační norma je dodržena. Studentka je schopna samostatné rešeršní práce na vysoké úrovni.

V metodologické pasáži studentka prokázala, že má v oblasti stanovování výzkumných cílů, ale i prostředků (volba metod sběru dat) dobré vědomostní zázemí. Autorka popisuje detailně postup sběru dat, etické konsekvence, odůvodnění cílové skupiny i kritéria zařazení do výzkumného vzorku. Cíle,

kteře si autorka klade, jsou jednoznačně vyjádřeny a je k nim v textu postupně směřováno. Vzhledem k charakteru empirického zájmu i metodologického nástroje (polostrukturovaný rozhovor) se autorka rozhodla pro kvalitativní výzkum. Výsledkem je pak 40 kazuistik dětí, které jejich rodiče vnímají jako nejdělký. Pro kvalitativní analýzu těchto kazuistik se autorka rozhodla zvolit zakotvenou teorii. Definovaným cílům práce odpovídá i adekvátně zformulovaná hlavní výzkumná otázka. Analýza a interpretace dat jsou poměrně hutné, výsledky jsou však formulovány přesvědčivě, s dohledatelnou oporou z dat (v přílohách). Podoba výsledné zakotvené teorie, kterou autorka pojmenovala Teorie Vzájemné vztahovosti (VzVz), kde upozorňuje na reciproční charakter problematického příjmu potravy (či spíše jídelního chování), na základě kategorií akce (projevy dítěte) a reakce (rodičovské reagování), je jednoduchým modelem, jak nahlédnout do mateřské perspektivy hodnocení i prožívání problémů s jídlem malých dětí. Oceňuji, že autorka cílí i na aplikovaný dopad jejich zjištění do zkvalitnění psychologické péče pro rodiny s těmito dětmi.

Část diskuze je zralá, autorka dokazuje, že umí své nálezy zasadit do kontextu teoretických koncepcí i srovnatelných empirických zjištění.

Výslednou práci autorky považuji za velmi zdařilou. Rozsah práce a její struktura odpovídají požadavkům kladeným na diplomovou práci. Z jazykového hlediska je psána akademickou dikcí s kvalitním terminologickým aparátem. Práce obsahuje všechny povinné části.

Diplomovou práci Radky Angerové doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1, Napadá autorku po ukončení sběru dat, jaké další nástroje pro sběr dat by mohla použít? Jak jinak by mohla postavit svůj výzkumný design?
- 2, Jaké reakce (ze stran matek) měly nejsilnější dopad na následné akce dětí? (ve smyslu, že spíše potencovaly intenzitu problémového jezení).
- 3, Jaký vliv na zjištěné výsledky mohla mít celková rodinná konstelace, resp. např. sourozenci v rodině, zapojení otce, rozvodovost, doplněné rodiny, apod.?

V Praze dne 31.8 2021

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.